

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI I MIECZYSLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

miesięcznie 2 korony; za dwa razy dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy;

na prowincji:

z jednorazową przesyłką:	z dwurazową przesyłką:
rocznie 30 K — h	rocznie 36 K — h
kwartalnie 7 „ 50	kwartalnie 9 „ — h
miesięcznie 2 „ 50	miesięcznie 3 „ — h

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. 7. Telefonu Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce 20 halerczy
Za jeden wiersz petytowy w rubryce Nadesłane 40 halerczy
Drobne ogłoszenia po 3 halercze za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halerczy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petytowy 60 halerczy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie:	na prowincji:
poranny 8 halerczy	poranny 10 halerczy
popołudniowy 4 halerczy	popołudniowy 5 halerczy

Wojna i polityka.

Lwów 17 lutego.

W chwilach paup wojennych, gdy nie ma wiadomości z placu boju, zajmuje się prasa europejska kombinacjami na temat najbliższej przyszłości. W kombinacjach tych dwa główne momenty wchodzą w rachubę: przyszłe ukształtowanie się stosunków w Europie i sprawa bałkańska. Wiadomo, że Niemcy mizdrzą się do Rosji w sposób obrydlawy. Oficjalna i półoficjalna prasa rosyjska formalnie się płaczą przed caratem, dyplomaci niemieccy zapewniają Rosję o swej miłości, a cesarz Wilhelm szle telegramy, a może nawet urządzi jakiegoś nabożeństwa na intencję powodzeń rosyjskich. Dzienniki angielskie, interesujące się żywo tą sprawą, twierdzą, że Niemcy zdecydowane są wyszukać obecną sytuację w tym kierunku, ażeby zobowiązać dla siebie Rosję i rozbić sojusz francusko-rosyjski. *Daily graph*, organ ministerstwa spraw zewnętrznych, sądzi, że pierwszym skutkiem wojny japońskiej będzie zbliżenie się Niemiec do Rosji, a co zatem idzie, nowe ugrupowanie państw europejskich, stworzenie konstelacji z epoki Bismarcka. Moment jest wybrany szczęśliwie: nie ulega bowiem wątpliwości, że w obecnej dobie Rosji musi o wiele więcej zależeć na Niemczech, jak na Francji, która zresztą straciła wiele na wartości od czasu, gdy zbliżyła się do Anglii — i nie chce dać więcej pieniędzy.

Głośno, a raczej hałaśliwie sympatycy Francji dla caratu ustają z chwilą, kiedy Rzeczpospolita ujrzała zagrożone swe interesy materialne. Znamiennie w tym kierunku są słowa, wypowiedziane przez Jauresa w St. Etienne o wypowiedzeniu rosyjskiego przymerza, które staje się dla Francji wprost niebezpieczne.

Ażeby to zrozumieć, dosyć przytoczyć urzędowe cyfry o zaangażowaniu Francji w Rosji.

Kapitały francuskie, ułokowane w Rosji, wynoszą około siedmiu miliardów franków. Suma ta składa się z następujących pozycji:
Francuskie domy handlowe 49 mil. fr.
Własność ziemska 17 „ „
Banki 18 „ „
Zakł. przemysł. i górnicze 792 „ „
Ros. papiery państwowe 6000 „ „
Renta fiński 90 „ „
Razem 6968 mil. fr.

W obrotach towarowymi stosunek jest taki: dowóz z Rosji do Francji wynosi rocznie 215 mil. fr., wywóz z Francji do Rosji zaledwie 40 mil. fr. Nierówny stosunek pomiędzy dowozem a wywozem, objaśnia się głównie przez wielką sumę procentów, placonych corocznie Francji przez Rosję. Same papiery państwowe rosyjskie, będące w rękach francuskich, przynoszą rocznie 240 mil. fr. procentu, podczas gdy akcje przemysłowe i górnicze, z wyższymi nieco dywidendami, dają Francji rocznie 50 do 60 mil. fr. Czy na wypłatę tych olbrzymich procentów wojna nie wpłynie w jakikolwiek sposób, o tem dziś nie pewnego powiedzieć nie można, ale nawet już dziś konieczne obroty temi papierami dają znaczne straty na kursach, a tem boleśniejsze, ile że właściciele tych papierów we Francji należą do sfery drobnych kapitalistów.

Z drugiej strony Niemcy, którym sojusz Rosji z Francją jest bądź co bądź niewygo-

dny, pragną powrócić do tradycyjnej swej polityki, tj. do sojuszu z Rosją — choćby z ujemną godności własnej. Nie jest to zresztą niespodzianką, bo na tem też niewątpliwie odbywały się konferencje Lambsdorfa z Bülowem w Wiesbaden i Darmstadtzie.

Drugim momentem interesującym prasę, jest kwestja bałkańska. Zaznaczyliśmy już, że w tym kierunku wiadomości brzmią niepomyślnie; z jednej strony Turcja skutkiem wojny rosyjskiej czuje się pewniejszą i zwleka z reformami; z drugiej agitacje komitetów macedońskich stają się czem raz zuchwalsze.

Nie ulega wątpliwości, że w takim razie Austro-Węgry byłyby zmuszone wystąpić zbrojnie na Bałkany a to znowu mogłoby wywołać bardzo łatwo poważne nieporozumienia z Włochami.

Niebezpieczeństwo wszechpolskie.

II. Szersze światło na tę działalność zaczęto padać z pism, założonych w r. 1895 w Galicji przez kilku ludzi z Królestwa, a obliczonych głównie na tamtejsze stosunki, z *Przeglądu Wszechpolskiego* i *Polaka*. Kto je czytał, nie mógł się jednak poinformować. Jedno z poza statysty, drugie niemal rewolucyjne, chociaż z jednej wychodziły kuźni, nie były jednak z sobą w zgodzie. *Przegląd* rozwijał program swój w sposób bardzo zawiły, robił dwa kroki naprzód i jeden krok wstecz, a chociaż z polityką pracy, podejmowanej w granicach legalnych, walczył, to jednak nie brakło optymistów, którzy przypuszczali, że się wytrawi i na grunt realny przetrzuci.

Optymiści ci zamilkli, gdy w r. 1899, z datą „Warszawa”, pojawiła się odezwa „Komitetu centralnego Ligi narodowej”, która, zrywając z tajemnicą, głosiła otwarcie, że od r. 1886 prowadził się w ziemiach polskich polityka, oparta na tajnej organizacji. Organizacja ta przyjmując na swoje *habet* tajne związki i demonstracje, które wywołała, szczyli się nawet tem, że zniewoliła socjalistów do przybrania narodowych hasła (!), ona wreszcie rozbiła w Królestwie politykę ugodową. Celem jej ostatecznym niepodległość, aktualnym wywalczenie ustępstw przez politykę czynnego oporu, nie posuwającą się jednak do ostateczności powstania. Organizacja tajna, gdzie nie może być jawnej, jest konieczną dla skupienia sił i jako szkoła publicznego życia. Organizacja taka jest przeprowadzona, ogarnęła lud (!) a „Komitet Ligi narodowej”, oparty na pełnomocnictwie danem mu przez lud (!) jest władzą, którą całe społeczeństwo uznać i której kierunkowi politycznemu poddać się powinno. Gdzie działać może jawnie, występuje jako stronnictwo narodowo-demokratyczne.

Proklamacja, którą powyżej streszczamy, a do której pisma „wszechpolskie” w Galicji i zagranicą się przynęcały, wywołała przerażenie u tych, którzy pamiętali wszystko, co poprzedziło rok 1863, którzy przypominali sobie, jak organizacja tajna, przeprowadzona wówczas w szerokiej warstwach, nie była wkrótce w stanie zapanować nad szalonymi żywiołami i powstrzymać powstania, chociaż je wykluczała ze swego programu, lub w dalekiej tylko przypuszczała perspektywie. Byli tacy, którzy, przeczytawszy proklamację, widzieli katastrofę bliską i bezpośrednią. Nieba-

wem jednak przyszło pewne uspokojenie. Po ważniejszej opinia publicznej, wszystkie dzienniki, które ją reprezentują, a które zdanie swoje swobodnie wypowiedzieć mogą, wobec proklamacji z głośnym i stanowczym wystąpiły protestem. Liga narodowa nie ujrzała za sobą narodu, zredukowała się do pewnej grupy ludzi i zamiast kierować i panować nad całym społeczeństwem, musi walczyć ze wszystkim, co w społeczeństwie tem reprezentuje siłę politycznie dojrzałą.

Znamienny głos rosyjski.

W Petersburgu odezwał się głos, który wybija się z chaotycznego, zgiekliwego chóru i wpada do polskiego ucha miłą nutą. Oto, w *St. Petersburgskich Wiadomościach*, które zresztą zawsze przychylnie wobec Polaków zajmowały stanowisko, spotykamy się z następującym artykułem:

„Dla nas w chwili obecnej, kiedy nastąpiła godzina wyłączenia wszystkich sił, rzeczą jest ważną, rozetrzeć się w naszych sprawach wewnętrznych, określić dokładnie, czem jesteśmy i czem być powinniśmy”. „Wszystko, a więc siły nasze, mienie i życie nasze powinniśmy przynieść w ofierze, aby wroga powstrzymać od granic naszych. A skoro tak rzeczy stoją, to prawo nasze do miłości matki-ojczyzny powinno być jednakowe, albowiem nie może być różnicy w prawach, skoro nie ma jej w obowiązkach. Wszelka choćby najmniejsza różnica w prawach, już narusza jednakowość obowiązków, a wskutek tego jednakowość dążeń i ducha mas narodowych. Z konieczności u każdego z pasierbów Rosji zrodzi się niebezpieczna dla jednolitości myśl: „dla czego ja mam ponosić ciężary na równi ze wszystkimi, jeżeli prawa moje nie są jednakowe?” A stąd powstanie jeszcze niebezpieczniejsze pytanie: „dlaczego kochać mam moją ojczyznę, jeżeli ojczyzna mnie nie kocha?” Nastąpiła chwila, kiedyśmy powinni spojrzeć na wszystkie nasze błędy przeszłości i postarać się, abyśmy ich nie popełniali w przyszłości.”

Wojna ma swe prawa, stąd też i cenzura rosyjska podczas tej łagodnie, tenor jednak powyższego artykułu odbiega tak daleko od dotychczasowej normy, że mimowoli nasuwa się przypuszczenie, że śmiały ów artykuł, jeśli nie był z góry inspirowany, to odpowiednią intencją rządu. Nie wiemy, — staliśmy się w przededniu zmiany stosunków wewnętrznych w Rosji? Czyżby widmo kłęski skłoniło wreszcie rząd rosyjski do zdjęcia więzów, jakimi okuto Królestwo? „Najmniejsza różnica w prawach, narusza jednakowość obowiązków” — a do jakichże w takim razie obowiązków wobec Rosji poczuczą się mogą Polacy, skoro praw im odmówiono, skoro w własnej swej ojczyźnie, w szkole, w urzędzie, polskiego pokąsano im słowa, skoro ich czynowniczej samowoli oddano? Polska bez praw, to kula u nóg rosyjskiej potęgi, a czas już, by zrozumiiano to w Petersburgu.

A może ten śpiew syreni z nad Newy, to zwykły polityczny manewr wojenny? Wszakże wielkopolskie nasze pułki szły na Francuzów przy odgłosie „Jeszcze Polska nie zginęła”, granej przez pruskie muzyki wojskowe, a tuż po wojnie rozpoczęła ucisk pruski swe orgie w nieszczęśliwej Piastowej dzielnicy. Przynajmniej, że sympatyczne dla nas głosy prasy rosyjskiej, sprawiają nam przy-

jemność, wiemy jednak, jak olbrzymią cenę przepłacił między rosyjską opinią a rządem, od którego dola nasza zawisa i dlatego, dopóki ten rząd nie zrobi stanowczego kroku i dopóki odeń praw obywatelskich nie otrzymamy, tak długo o zadziernięciu jakiegoś węzła serc i mowy być nie może.

Towarzystwa oświaty ludowej w r. 1902.

W lutym (242) zeszyte *Przeglądu powszechnego*, który jak zawsze odznacza się doborem artykułów i bogactwem treści, znajdujemy pod powyższym tytułem artykuł, piora dra Antoniego Malkiewicza, który w streszczeniu pragniemy podać naszym czytelnikom. Wykazawszy na wstępie wzajemne oddziaływanie oświaty i dobrobytu, zaznaczywszy znaczenie szkoły ludowej u nas, podnosi, że obowiązkiem jest społeczeństwa, na podstawie nabytych w szkole wiadomości rozwijać dalej wykształcenie ogólne. Gdzie szkoła doszła już zastępu ludzi, umiających czytać i pisać, otwiera się pole dla społeczeństwa do działania za pomocą książki. Obowiązek dostarczenia dobrej strawy duchowej, jest tem większy, że rozmaici agitatorowie form. nie wypychają ludowi książki złe i przewrotne. Trzeba więc szerzyć książki dobre, a przez nie przekonania i dobre zasady — to jedyny praktyczny środek na zniszczenie złej książki. Po tym wstępie zastanawia się autor nad wydawnictwami ludowymi i daje historyczny pogląd na ich organizację.

I. Macierz polska.

„Macierz polska jest to fundacja, utworzona w roku 1882 według pomysłu J. I. Kraszewskiego z funduszu, dostarczonego niemal wyłącznie przez księży Kazimierza Hulanickiego i Jana Sawickiego z diecezji kamienieckiej. Celem jej: „szerzenie oświaty narodowej w tych warstwach społeczeństwa, w których jej potrzeba okaże się najpilniejszą. Czyste dochody majątku, który jako żelazny, w żadnym razie nie może być uszczuplony, obracane być mają „na wydawnictwa ludowe w najobszerniejszym znaczeniu tego wyrazu” — po potrąceniu rocznej kwoty 1000 koron, przeznaczonych na zasiłki naukowe dla dzieci niezamożnych rodziców. Według listu fundacyjnego, wydawnictwa „Macierzy polskiej” w języku polskim, względnie ruskim, przedsiębrane być winny: drogą konkursów, przez wybór prac, niezależnie od konkursu nadsyłanych i przez zamówienia. Nie należy do celów fundacji nabywanie dzieł już wydanych, lub wydawanie broszur „politycznych. Jakkolwiek tego w liście fundacyjnym nie wyrażono, to przecież wiadomo skądinąd, że, według ogólnego zarysu projektu fundacji, nakreślonego przez Kraszewskiego, wydawnictwa „Macierzy” powinny mieć kierunek katolicki. Sprawami „Macierzy” zarządza rada wykonawcza.

W roku 1902 wydała „Macierz” siedm książek: „Konstytucja austriacka” napisał dr. Z. Próchnicki, cena 60 hal., „O budowie i pielęgnowaniu ciała ludzkiego podczas zdrowia i choroby” napisał dr. H. Kowalski, cena 1 k. 60 h., „Święty Kazimierz, króliewicz polski” napisał dr. F. Papée, cena 30 h., „Nad Niemnem” powieść E. Orszekowej, skrócona przez A. Morzkowską, cena 80 h., „Praktyczne zasady i wskazówki chowu królików,” napisał Prawdnic, cena 30 h., „O Ma-

riji Konopnickiej” napisał dr. K. Falkiewicz, cena 20 h., „Pisma poetyczne A. Mickiewicza,” w drugim wydaniu, cena 48 h., „Macierz” wydaje nadto tygodniowe czasopismo dla włościan *Niedziela*, drukowane w 1340 egzemplarzach. Prenumeratorem pismo to miało 1270, z czego 54 prc. przypada na włościan, 4 prc. na księży, 4 prc. na właścicieli dóbr, reszta na rady powiatowe, stowarzyszenia, czytelniki i t. p.

„Macierz polska” otrzymuje z funduszu krajowych stały zasilek, wynoszący 10.000 k. rocznie. W roku 1902 miała następujące dochody: z subwencji 10.424 k., z wydawnictwa książek 9.263 k., z wydawnictwa *Niedzieli* 4.540 k., odsetki od kapitału żelaznego 3.182 k. razem około 27.411 k., zaś wydatki wyniosły: na wydawnictwo książek 13.085 k., na wydawnictwo *Niedzieli* 8.506 k., na administrację 5.151 k., zasilek dla szkoły polskiej w Białej 500 k., dla dzieci niezamożnych rodziców 1.420 k., razem około 28.663 k. Z końcem roku 1902 miała „Macierz” w gotówce 3.887 k., w papierach wartościowych 77.000 k. Od początku działalności licząc, wyszło nakładem „Macierzy” 686.000 egzemplarzy książek, rozeszło się 615.000, pozostało z końcem 1902 r. w magazynie (w gmachu sejmowym we Lwowie) 71.000 egzemplarzy.

Finansowe podstawy działalności „Macierzy” powiększyły się w r. 1902 bardzo znacznie, wskutek powstania nowej fundacji, „Fundacji imienia Tadeusza Kościuszki” która z „Macierzą” weszła w związek bardzo ścisły, a właściwie połączona z nią została.

W roku 1894 uchwalilo grono obywateli obchodzić setną rocznicę wojny narodowej przez zebranie funduszu pamiątkowego, dla uczczenia pamięci Tadeusza Kościuszki.

Zarząd majątkiem zarodowym fundacji Kościuszkowskiej powierzony jest Wydziałowi krajowemu, zaś administracja dochodów fundacji i wydawnictwo Radzie wykonawczej „Macierzy polskiej”, powiększonej delegacją dwóch członków Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego. Są nimi: prof. dr. Kalina i p. Jan Soleski. Fundacja rozpoczęła działalność w roku 1902 wydaniem książki „O Tadeuszu Kościuszcze”, napisanej przez p. Antoniego Chołoniewskiego (cena 1 k.). Wydano ją w 7.500 egzemplarzach kosztem 5.695 k. 15 h. Na administrację wydano 1.068 k. Wydatki wyniosły łącznie 6.762 k., zaś dochody: 3.504 k., odsetki od papierów wartościowych i 416 k. ze sprzedaży wydawnictw, razem 3.920 k. Z końcem 1902 r. miała fundacja Kościuszkowska 1.114 k. gotówki i 67.428 k. w papierach wartościowych.

Obecnie więc rozporządza Rada wykonawcza „Macierzy polskiej” funduszami w sumie około 150.000 k., względnie odsetkami tego kapitału i stałą roczną subwencją sejmową 10.000 k. Jest to podstawa materialna, pozwalająca na pokaźną działalność.

W przelocie lat dwudziestu wydała „Macierz” 96 książek, książeczek i broszurek. Przypada z nich 31 na książki treści powieściowej, 31 na książki dotyczące gospodarstwa wiejskiego, przyrody i spraw społecznych, 18 jest treści historycznej a 7 broszurek nie tyle religijnej, co raczej kościelno-historycznej.

(119) KAZIMIERZ GLIŃSKI.

BORUTA.

Powleść z lat dawnych.

— A kto-że jest on śmiełek, który przy moim stole, przy moim kielichu wstrętnie mi czynić odwagę ma?... — krzyknął,

— Owo ja — znów głos się ozwał — który wina waszmości pana, panie wojewodo, nie tknął, a z ukontentowaniem od zdraczej kompanji odchodzi...

Tu podniósł się pan Marcin Kalinowski... Wojewoda chwilę patrzył na niego, oczy rozszerzył, usta otworzył, a wargi zaczęły mu drżeć, a zęby błyskać.

— Na szable go! — wrzasnął...

Porwano się z ław i do karabeli się rzucano. Do pana Marcina pierwszy Sieniawski skoczył, wymierzając cios straszliwy. Pan Marcin nie miał czasu do szabli swojej dopaść: za nim był nur, przed nim tłum szlachty z obnażonymi szablami i piorunowy błysk karabeli pana łowczego. Grom spał i zatrzymał się na ostrzu szablicy — starością...

— Hola, panie łowczy! — krzyknął Stanisław — bo raz drugi już szabli nie podniesiesz!

Sieniawski cofnął się. Zdumienie ogarnęło kompanję całą, wojewoda przez stół się pochylił. Starościc pierśnią swoją zastonił pana Marcina, a widząc rwących się ku niemu obrońców czci Zebrydowskiego, w bojowej pozycji stanął i zawołał:

— Nazad, bo nie uszanuję godności ni wieku!..

— Waszmość? — wrzasnął Zebrydowski — przeciwko mnie szabte podnosić w prawicy, na której palcu zrkówniny pierścien polyska? Waszmość? któremu chciał zaszczyć, dziewkę swoją za żonę mu dając?...

Starościc zdjął pierścien z palca i rzucił go przez stół do wojewody.

— Weź go wasza miłość — zawołał... — Pozbywam się sromu!..

Teraz wojewoda się porwał i trzymany w ręku kielichem cisnął na starością.

Gwar okrutny się podniósł i wrzask; srebrne półmiski, puchary kryształowe, sztuce i wina pełne gąsiory zaczęły latać w powietrzu i rozbić się o pierś starością, o łeb pana Marcina. Szczęknięty szable, bo dworzanie starościńscy w obronie pana swojego stanęli; zabrzmiało kilka jęków krótkich — to ciął Boruta. Wtedy ogarnął szal woleńników pana wojewody. Rzucił się za uchodzącymi do drzwi Marcinem i starościem i srogą klęskę by im zadali, gdyby nagle pajak, oświecający izbę, nie zerwał się z pułapu i z trzaskiem na środek komnaty nie runął. To Boruta, ciciem szabli jedwabny sznur przeciął.

Światta zgasty! —

— Uchodźmy! — zawołał, uprowadzając starością wraz z panem Marcinem.

Ciemnymi korytarzami szli... Gonili ich głosy jakieś, szmatanie się, głuchy karabel szcęk, bój ponocny. W ciemności nie poznawał druh druha, brat brata — i walka trwała, samobójczą walką nieporozumień.

XXI.

Jaką pan łowczy Sieniawski odpowiedź dał na wezwanie starością i jako: „Owo ja!” kością mu w gardle stanęło.

O północy ktoś silnie uderzył w zamknięte wrota domu Sieniawskich. Snać nikogo

nie spodziewano się o tak wczesnej godzinie, biesiada u wojewody do białego dnia potrawa miała, więc odzwierny spał, nie marząccale, by kto mu sen pierwszy mógł przerwać. Ale głos kołatką za gwałtowny był, ciężkie podwoje wrót trzeszczeć w zawiasach zaczęły. Odzwierny porwał się, nieforemny onym atakiem przerażon i żadnego przyodziewku nawię nie wzięwszy na siebie, do bramy podbiegł.

— Kto tam?

— Otwórz, wasze! — dał się słyszeć głos starością.

Zasusy opadły — starościc z dworzany swojemi do wnętrza wszedł.

Zdziwionemi oczyma stróż spojrzął na rozognioną postać młodego pana. Widział go zawdy wesółym, zamyślonym nieraz, ale takich błyskawic w oczach, brwi tak ściągniętych, zaciętych ust — nie dostrzegł dotąd.

Wraz z panem Stanisławem wszedł i Marcin, którego raz pierwszy stróż domu Sieniawskich zobaczył, bo z racji tej, że starościc gością u pana łowczego stanął, pan Marcin domo tego nie nawiedzał i gdy inni dworzanie przy starościcu ostali, on pozwoleństwo miał wedle swej fantazji się urządzić. Zatrzymał się więc z Borutą w zajeździe pierwszym lepszym i jeno kiedy niekiedy starościcowi w wyjazdach jego towarzyszył.

Pan Stanisław nie bawił długo w Sieniawskich domostwie; orszakowi swojemu wnet wynieść się rozkazał, a z takim pośpiechem woli pańskiej zadość się stało, że zaledwie pan Cyprian Gacki, zawiadowca pałacu, miał czas się odziać, do starością wyjść i o przyczynę wyjazdu zapytać, jak już dworzanie i pacholkiwie na koniach siedzieli, a starościc jeno panu Cyprianowi na odjeźdem rzucił:

— Powiedz, wasze, swojemu panu, że jeżeli gniewny jest na mnie, chwili każdej mogę mu pole dać.

To rzekłszy, skinął głową i dwór opuścił. Imć pan Gacki w słupiec się zamienił, nic a nic nie rozumiejąc. Widział, że pan jego ze Stempkowskim koligacił się, że między nim a starościem dobra komitywa panowała, że wybrali się razem na ucztę do pana wojewody, śmiejąc się a gaworząc wesoło. Coś na onej biesiadzie wojewodzińskiej musiało zajść, paskudne nieporozumienie jakiegoś, kiedy tak nagle, nocą, bez poprzedniego zawiadomienia nawet, pan starościc się wyniósł, rzuciwszy jeno słowo o swojej gotowości do spotkania się na ostro.

Pan Cyprian nie miał czasu do siebie przyjść, gdy pan łowczy na czele licznej kompanji dworzani i druhów swoich, jakoteż ślachty, która się do jego orszaku przyłączyła — do domo przypadł. Zdziwiwo go wrota otwarte, służba na nogach, skonfundowana postać Gackiego, który obafwanionemi oczyma dookoła wodził.

— Co to jest? — rzucił, brwi ściągając... — Wrota otworem stoją, służba nie śpi, a i waćpan, jakbyś tylko co z pościeli wyłazł — bez przyodziewku nawet. Pożar, złodzieje, czy inna jaka przygoda domoć nawiedziła... he?

— Przed chwilą był tu jasnie wielmożny starościc...

— Stempkowski?!

— On sam, proszę miłości waszej!

— I co? — rzucił pośpiesznie łowczy.

— Wyniósł się z dworzany i czeladzią swoją, jeno kazał miłości waszej powiedzieć, że gotów jest pole wam dać.

Promienie uderzyły na twarz łowczego — później zbłądził, wargi się zatrzęsły, a zęby zgrzytnęły. Od razuby ślachta w szable brzę-

ła, a groźbę w stronę starością posłała, lecz umiyyəował ją wyraz twarzy pana łowczego, oczy, które blachmanem zasłyły, drżenie ust, ziemia barwa policzków. Jakaś myśl straszna rozdziła się w mózgu pana Piotra, zapalał się grom w szarych chmurach jego myśli.

Stempkowski zrywał z Sieniawskim!

Nagły wyjazd starością nocą, po uczie zaraz; ono wyzwanie, rzucone panu łowczemu przez usta Gackiego — mówiły o mostach zerwanych pomiędzy nimi raz w zawsze. Pan łowczy czuł teraz, iż drogę do Łęczycy zapartą już miał: że — teraz, gdy tak lekko krakowski wojewoda potraktowany został, nie zważając się już szarej polewki łowczemu podsunąć i — może — pana Marcina Kalinowskiego na przodku postawić. W pierś jego bies się rozparzał, wszystkie zół z wątroby się wylała, uraza doszła do zenitu. Nie o pojedynku myślał teraz, nie mogącym dać mu satysfakcji stosownej. Zemsta dylał, która jedna tylko zadowolenie przynieść mu mogła, a zemsta ona nie staroście, nie starością dośięgnąć miała, jeno słabą, a niewiedzącą o niczem istotą, o której, jako o przyszłej małżonce swojej, szeroko po świecie opowiadał. Ona mu musi zapłacić za wstyd, jakiego doznał, na siebie ciężar wzięć przewinień wszystkich, grzechów niepopamiętnionych, ambicyj urażonych, zawadów, do których nie przyczyniła się w niczem.

— O orężnej rozprawie tem starościcnićmy myśli... Patrzcie mi, jaki chwiał!... — zgrzytnął, do komnat idąc, w których krzątał się już pacholkiwie, świeczniki i pajaki zapalając.

— Tak rzec rozkazał — powtórzył pan Cyprian.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Hotel George'a we Lwowie

Wesela, Pikniki i Bankiety

Restauracja i Wina 1273 we własnym zarządzie. Ceny umiarkowane.

Whotelu pokoje gościnne od 3 k. ze światłem i obsługa. Do użytku winda elektryczna (Lit).

Od administracji.

Dziennik Polski odbierać mogą abonenci w Administracji:
Numer poranny o pół do 8-mej rano.
Numer popołudniowy o 5-tej popołudniu.

KRONIKA.

Djarzusz lwowski.

Czwartek, 18 lutego.
 Powszechnie wykłady uniwersyteckie: W zakładzie fizycznym uniwersytetu (Długosza 8), o godzinie 7 wieczorem, prof. dr. K. J. Nitman: „Geografia ziem polskich, część VI, Śląsk pruski“ (z obrazami świetlnymi).
 Teatr miejski: „Faust“, tragedia. Początek o godzinie 7 wieczorem.
 W sali Filharmonii: Koncert filharmoniczny, ze współudziałem Jana Kubelika, króla skrzypków i „Chóru akademickiego“. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Poseidzenie rady miejskiej, o godzinie 6 wieczorem.
 W uniwersytecie ludowym im. A. Mickiewicza (ul. Akademicka 16): Wykład p. Veltzego: „O prowadzeniu rachunków we wszelkich przedsiębiorstwach“. Początek o godzinie 8 1/2 wieczorem.

Kalendarz. Czwartek (18): Flawiana. — Wielosława. — (5): Ahaftyj mucz. Wschód słońca o godzinie 7 minut 10, zachód o godzinie 5 minut 20.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota: +2° R. Pogoda.

Przeniesienia. Namieśnik przeniósł praktykanta koncepcyjnego namieśnictwa, Bronisława Hupertę, ze Lwowa do Kolbuszowej, asystenta sanitarnego dra Franciszka Skiewicza, ze Lwowa do Drohobycza, a kancelistę namieśnictwa Karola Skrzywanę, z Limanowej do Nowego Targu.

Egzamin kwalifikacyjny do służby jednorocznej, zdali w bieżącym roku szkolnym następujący frekwentanci szkoły wojsk. przg. St. Dobrowskiego we Lwowie: Włodzimierz Macieliński, Emanuel Sonne, Edmund Heiderger, Herman Krebs, Jan Cycoń, hr. Aleksander Łoś, Zdzisław Łoziński, Karol Prugar. Nowe kursa przygotowawcze rozpoczynają się z dniem 1 marca rb.

Dworzec na Łyczakowie. Skutkiem usilnych zabiegów mieszkańców dzielnicy Łyczakowskiej kierownictwo budowy kolei Lwów-Podhajce, korzystając z tego, że trasa, przyjęta komisją, nie jest jeszcze zatwierdzoną przez ministerstwo kolejowe, poczyniło studia ponownie co do możliwości usytuowania dworca na Łyczakowie, w pobliżu rogatki. Studja te dały wynik dodatni, kierownictwo budowy przyszło bowiem do przekonania, że trudności techniczne nie są znówu tak wielkie, by ich nie można pokonać, chociażby jedynie o pewną różnicę kosztów. Wielu porozumieniu się w tym kierunku, zaprosiło kierownictwo budowy interesowane czynniki na konferencję, która odbyła się dnia 27 bm.

Na odbytem wczoraj wieczorem z powodu tego zaproszenia posiedzeniu miejskiej komisji kolejowej, uchwalono wziąć udział w owej konferencji, kwestja jednak podwyższenia dotacji gminy na kosza, połączone z „uwzględnieniem interesów m. Lwowa,“ będzie traktowana przez delegatów gminy inaczej, niż przez inne współinteresowane sfery, albowiem zarówno rząd jak dwunasty milion i kraj podwyższył swoją subwencję o 800.000 koron, tylko pod warunkiem, jeśli kolej będzie usytuowana tak, by uwzględniła interesy stolicy kraju.

Budżet miejski w komisji. Wczoraj na trzecim z rzędu posiedzeniu, poświęconem budżetowi tramwaju elektrycznego i zakładu oświetlenia elektrycznego, wyczerpano całą dyskusję, a po końcowem przemówieniu referenta dra Loewensteina, uchwalono cały budżet. Mianowicie przychody kolei elektrycznej w kwocie 584.612 koron, a zakładu oświetlenia w kwocie 148.000 koron. Po opędzeniu kosztów administracyjnych, amortyzacji i oprocentowania kapitału, funduszu odnowienia i drobnych zwrotów za naprawę bruków etc., pozostaje preliminowana nadwyżka w łącznej kwocie 48.000 kor.

Wniosek na podwyższenie cen jazdy komisja budżetowa niemal jednogłośnie odrzuciła.

Inne rezolucje tak co do wewnętrznej administracji, postulatów służby, jakoteż co do zwiększenia parku wozów, sposobu dalszego postępowania w sprawie rozszerzenia sieci i kryzysowania torów kolei elektrycznej z torami kolei konnej i wiele innych mniejszej wagi przekazano komisji elektrycznej, dając tem wotum zaufania zarówno tej komisji, jakoteż kierownikom obu zakładów elektrycznych.

Następne posiedzenie komisji budżetowej w piątek.

Bronisław Szwarcz, jeden z członków centralnego komitetu narodowego w r. 1863, a później długoletni więzień w Schlüsselburgu, zmarł wczoraj wieczorem we Lwowie. Liczył lat 70.

Wiec przemysłowy. W sobotę, dnia 20 bm. o godzinie 6 wieczorem, odbędzie się we Lwowie, w sali ratuszowej wiec przemysłowy, z następującym programem: Referat delegata biura reklamy przy centralnym Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego, „O obecnym stanie przemysłu krajowego“ i „O organizacji obrony krajowej produkcji przemysłowej“; referat delegata biura reklamy przy centralnym Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego, „O stanie i rozwoju krajowego przemysłu węglowego; wnioski i uchwały.

Kurs nauki pożarnictwa. Siódmy krajowy kurs nauki pożarnictwa, odbędzie się we Lwowie, w dniach od 4 do 19 maja rb. Na kurs, którego celem jest przygotowanie kandydatów na instruktorów ochotniczych straży pożarnych, przyjęci być mogą kandydaci, którzy nadowodnią: że ukończyli 24 rok życia; że ukończyli z dobrym postępem przynajmniej całą obowiązkową naukę w szkole ludowej; że są zupełnie zdrowi (potwierdzeniem lekarskim, w którym ma być uwidocznione, że kandydat nie jest nerwowy, że nie jest nawiadziony wadą sercową, że nie cierpi na zawroty głowy, na padaczkę, lub płasawicę, na drżenie rąk lub nóg, na podanię o przyjęciu na kurs). Własnoręcznie pisane podania o przyjęciu na kurs,

wnosić należy do krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, najpóźniej do dnia 15 kwietnia rb. Koszt utrzymania, wspólnego mieszkania i przyborów naukowych, wynoszą po 50 koron od każdego kandydata, płatnych z góry.

Wyplata kongruy z góry. Ministerstwo wyznań i oświecenia wydało rozporządzenie, że z dniem 1 marca br. wyplata kongruy wszystkim proboszczom, wikarym i administratorom parafii (z wyjątkiem administratorom *ex currendo*) odbywać się będzie z góry. Pierwsza wyplata z początkiem marca, jak donosi *Diło*, nastąpi aż po uwiadomieniu interesowanych przez namieśnictwo.

Wystawa metalowa w Krakowie. Posiedzenie komitetu wystawowego odbędzie się we Lwowie w niedzielę, dnia 21 lutego o godzinie 10 rano, w lokalu izby handlowo-przemysłowej (płac Biesiadeckich).

Z posiedzenia naukowego Towarzystwa im. Kopernika. Bardzo interesującym był onegdajszy wykład prof. Raciborskiego o oświeceniu (fosforescencji) mięsa. Rzecz znana jeszcze Arystotelesowi, którą później zajmował się szereg badaczy jak Fabriciusz, Brück, Nuesch, Pflüger, Ludwig i prof. Radziszewski. Prelegent bardzo treściwie objaśnił liczne audytorjum o tem, że nie tylko próchno lub robaczki świętojańskie wydają w ciemności światło, ale że w szczególności mięso ryb morskich ten przymiot posiada, a tak samo około 80% mięsa krowiego, które dla wywołania efektu fosforescencji należy poddać działaniu 3% roztworu soli kuchennej. Przyczyną wydawania światła są bakterje a siła światła jest wystarczającą do robienia klisz fotograficznych jakie prof. Raciborski słuchaczom przedstawił.

W dalszym ciągu posiedzenia przedstawił prof. dr. Zuber własne teorie o pochodzeniu flisy karpackiej, popierając spoście naukowy wykład okazami. Z powodu późniejszej pory prelekcję odroczone, wskutek czego liczne grono geologów i petrologów wystuchać będzie mogło dalszych wywodów dra Zubera i polemiki prof. Siemiradzkiego i dra Dunikowskiego dopiero na następnem posiedzeniu naukowym.

Kółko słuchaczy uniwersytetu, odbyło wczoraj pierwsze inauguracyjne posiedzenie w lokalu Czytelni akademickiej. Istotna potrzeba łącznej wymiany myśli i pracy uświadomienia społecznego kobiet, a słuchaczek uniwersytetu w szczególności, było powodem założenia Kółka, które ma trudne zadanie zsergowania kobiet dla pracy poważnej na tle wychowania narodowego. — Po zagajeniu przewodniczącego Czytelni, Argasińskiego, wybrano zarząd Kółka słuchaczek, w skład którego weszły: st. fil. Bandrowska jako przewodnicząca, Bartkiewiczówna zast. przewod., Orsińska sekretarką; poczem przewod. Bandrowska, wygłosiła referat „O ruchu kobiecym“. Następnie prowadzono ożywioną dyskusję nad referatem, oraz nad kwestją, czy pracę nad uświadomieniem narodowem można postawić jako postulat w kwestji kobiecej polskiej. Niestety współdział słuchaczek, na tem inauguracyjnym posiedzeniu był bardzo nieliczny i zarząd Kółka powinien zająć się intensywniej rozbudzeniem zainteresowania się wśród słuchaczek. (*Emde*).

„Krajowe ognisko nauczycielskie“ towarzystwo ku podnoszeniu dobrobytu wśród nauczycieli, oraz ku popieraniu przemysłu krajowego, niedawno założone we Lwowie, odbędzie w piętych dniach marca pierwsze swe walne zgromadzenie. Ktozy z pp. nauczycieli chciał poznać statut tego towarzystwa, zechce nadesłać 1 koronę wpisowego pod adresem „Krajowe ognisko nauczycielskie“ Lwów, ul. Akademicka 1. 23.

Samobójstwo artysty malarza. Artysta malarz, który onegdaj wystrzelał z rewolweru odebrał sobie życie, nazywał się Ludwik Gędek, a nie Gestek, jak wczoraj rano wskutek omyłki zecera wydrukowano.

Kradzież. Do mieszkania porucznika 15 pp. p. A. K. przy ulicy Piekarskiej 42, zakradł się wczoraj wieczorem złodziej, który przeskakawszy mieszkanie, przygotował tłumok rozmaitych rzeczy i chciał z nim uisć, lecz nadszedł właśnie dozorca domu, który sposób złodziejstwa. W skrzynie na listy znalazł wczoraj p. K. karcetkę pisaną przez złodzieja, i zapowiadającą ponowne przybycie nieproszonego gościa.

Przejechanie. Na ulicy Hetmańskiej przejechał dorożkarz nr. 104 zarobnicę, Romczukową. Dorożka przejechała przez nią nie uszkadzając jej ciężko.

Fundusz wdów i sierót po weterynarzach. Pan Dionyzj Herasimowicz, inspektor weterynaryjny namieśnictwa zasilł w dalszym ciągu kasę wdową i sierocą kwotą 200 koron, małżonka zaś jego wpisaną została i przyjęta w poczet członków wspierających galic. Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych. Szlachetnym ofiarodawcom życzymy, by znaleźli jak najwięcej naśladowców.

Mięso argentyńskie we Wiedniu a weterynarze galicyjscy. W uzupełnieniu notatki z walnego zgromadzenia galic. tow. weterynarskiego z ubiegłego tygodnia, zaznaczamy, że zebrani weterynarze galicyjscy przyjęli z zadowolaniem zakaz ministra Koerbera, tyczący się przywozu mięsa argentyńskiego do Wiednia a to z uwagi, że import mięsa zamorskiego jest wobec obfitości żywego inwentarza zbytecznym i hodowli austriackiego bydła szkodliwym. Nadto zabranio weterynarze galicyjscy na walnem zebraniu stanowisko swe w ten sposób, że zezwolenie sprzedaży częściowej (en detail) w „Grossmarkthalle“ we Wiedniu zapobiegnie podrożeniu mięsa, gdyż zbliży producenta galicyjskiego do konsumenta wiedeńskiego.

Małoruskie wykłady w Kijowie. *Diło* donosi, że na uniwersytecie kijowskim rozpoczęły się wykłady ukraińskiej (małoruskiej) literatury. *Diło* nazywa to faktem znamiennym, że w ogóle rząd rosyjski pozwolił na publiczne wykłady w języku małoruskim. Znamienne — my dodamy — także i to, że literaturę małoruską wykladał prof. Peretz. Nazwisko i pisownia jego wskazują, że prelegent nie musi być ani wielko- ani małorusinem.

Samobójstwo. W Jaworowie odebrał sobie życie wystrzelał z rewolweru żołnierz tamtejszego pułku kawalerji Kaweckij, syn radcy lwowskiego sądu krajowego p. Karola Kaweckiego.

Sustentanci aptekarscy. Ministerstwo spraw wewnętrznych, poleciło politycznym wia-

dom krajowym, w obrębie których urządzone są farmaceutyczne studia uniwersyteckie, nadzorowanie sustentantów aptekarskich, odbywających studia, w tym mianowicie kierunku, aby gremja aptekarskie przestrzegali, by służbowe zajęcia sustentantów w aptekach, nie kolidowały z ich zobowiązaniami jako studentów i nie powodowały zbytejnego zużyczenia ich sił.

W obiedzie delegacyjnym, wydanym przez ministra spraw zagranicznych, hr. Gołuchowskiego, wzięli udział z Polaków: dr. Dulęba i Madejski.

Towarzystwo dla ochrony ssących niemowląt zawiązuje się w Wiedniu pod protektorem arcyksiężnej Izabeli. Dotychczas zebrano na ten cel 50.000 kor. i urządzono w dziecinym szpitalu św. Anny specjalny oddział dla ssących niemowląt i szkołę dla niemek. Jako cel najbliższy, wytknęło sobie stowarzyszenie założenie specjalnego zakładu mlecznego, w którym rozdzielanoby matkom bezpłatnie lub za skromną opłatą mleko dla niemowląt odpowiednio przygotowane.

Bunt huzarów w Preszburgu. Przed kilkunastu dniami donieśliśmy, że 13 stacjonowanych w Preszburgu huzarów, niezadowolonych z zatrzymania ich w służbie po za 3 letni okres, wszczęło awantury i pokaleczyło szablami swojego wachmistra, który chciał ich uspokoić. Onegdaj zapadł wyrok sądu wojskowego w tej sprawie. Jeden z huzarów skazany został na 4 lata i 9 miesięcy więzienia, jeden na 4 lata i 6 miesięcy, jeden na 4 lata, siedmiu na więzienie o 1 roku do 10 miesięcy i dwóch po 3 miesiące. Prócz tego, wszyscy posiadający stopnie, skazani zostali na degradację.

Niemiecki gwalt. Z Celowca piszą nam: Pomimo, że z górą 1/3 część ludności Karyntji reprezentują Słowianie, w całym kraju była dotychczas tylko jedna jedyna szkoła słowieńska w miejscowości St. Jakob. Szkoła ta od dawna była solą w oku Niemców, którzy też postawili na swoim. W czysto słowieńskim mieście bawi obecnie liczny zastęp robotników Niemców, pracujących przy budowie kolei. Otóż robotnicy ci wystosowali podanie, ażeby ze względu na ich dzieci utworzono szkołę niemiecką. Krajowa rada szkolna pospieszyła z chęcią uczynić zadość ich żądaniom i postanowiła, mimo oporu i protestów gminy zmienić szkołę słowieńską na dwa oddziały, jeden z językiem wykładowym niemieckim, drugi utrakwistyczny. Oto niemieckie poczucie prawa!

Nowy konflikt Watykanu z rządem francuskim zapowiada paryska *Action*. Twierdzi ona, że papież odmówił zatwierdzenia dwóch biskupów z pomiędzy pięciu zamianowanych przez prezydenta Rp.

Przygotowania Bułgarii. W sofijskim dzienniku rozporządzeń wojskowych, ogłoszono skład komisji, złożonej z byłego ministra wojny Paprikowa, jako prezesa, z dwóch generałów i 5 pułkowników, jako jej członków, która wypracować ma nowy projekci działalności dywizji i przedłożyć go ministerstwu wojny w ciągu dni dziesięciu. W nowym tym projekcie uwzględniona być winna w większych rozmiarach inicjatywa dywizji. Kontrola asenterowania rekrutów i ewidencja żołnierzy przypadnie w udziale brygadom, które też same rozstrzygać mają w pewnych kwestiach administracyjnych. Celem tych zarządzeń jest: umożliwienie brygadom samostojnego działania, na wypadek wojny. Nowość ta, w połączeniu z ciągiem a systematycznym zbrojeniem się i gorączkową czynnością wojskowego zarządu, dowodzą, że Bułgaria spodziewa się rychłej wojny.

Próbny pożar. W Londynie, w teatrze Alhambra, urządzono próbny pożar, przekonawszy się wprzód, czy wszystkie wyjścia są otwarte. Próba odbyła się w obecności widzów. Na scenie postawiano masę aparatów z węglami, sprawionych umyślnie w tym celu. Nadto rozniecono ognisko z płomieni gazowych. W ognie zaczęto rzucać następnie kostiumy teatralne, firanki, tapety, sztuczne kwiaty, kostiumy baletniczek i dekoracje. Na kulisy puszczono deszcz iskier elektrycznych, a wreszcie sam dyrektor w kostjumie batystowym, stanął przy jednym z żarzących się pieców. Próby te miały na celu przekonać publiczność, że wszystkie akcesoria sporządzone są z materij asbestowych i nie podlegają niebezpieczeństwu ognia. Tyle dzienniki francuskie, którym też zostawiamy odpowiedzialność za tę całą informację.

Jak murzyn robi się białym? Wiadomo, że dzieci murzyńskie rodzą się białe i dopiero następnie skóra im czernieje. Otóż lekarze badali przyczynę tego zjawiska. Pewien uczonec amerykański, dr. Hill, sądzi, że tę przemianę powoduje światło. Chcąc się o tem przekonać, urządził taką próbę: Wziął do jednego ze szpitali w Nowym Jorku murzynkę, która miała zostać matką, umieścił ją w specjalnie urządzonej komocy, z czerwonymi meblami. Światło czerwone nie oddziaływa na skórę ludzką. Dr. Hill ma nadzieję, że w tych warunkach niemowlę murzyńskie zachowa skórę białą. A nuż pod takimi wpływami stanie się czerwonoskórym?...

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufeł, piwo pilzeńskie i bawarskie, delikatne, magazyn win i herbat. Musiatowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

Angielskie panie nie używają nigdy kremu, tylko mleka ogórkowego, które prawdziwie angielskie nabyć można w aptece C. Balassa w Budapeszcie. Erzsébet-Falva. Stanowczo, pewnie działający zupełnie nieszkodliwy środek upiększający, który już po 2—3 krotkach natarcia usuwa piegę, plamy wątrobiane, wypryski, wagi i wszelkie nieczystości skóry i nadaje twarzy uroczą świeżość i młodzieńczy wygląd. Należy uważać na to, ażeby na każdej flaszcze uwidocznionem było nazwisko Balassa. Jedna flaszka 2 kor., prawdziwe angielskie mydło ogórkowe 1 kor. 3 sztuki kor. 2-40. Puder ogórkowy kor. 1-20 i 2 kor. Wysyła pocztowa przez aptekarkę C. Balassa, Budapest-Erzsébet-Falva. Główny skład dla Galicji: u Zygmunta Ruckera, Lwów i apteka F. Bayera, Przemysł plac na Bramie 1. 4.

Uniwersytet ludowy im. Adama Mickiewicza. Dziś we czwartek dnia 18 lutego b. r. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Stow. metalowców ulica Dominikańska 1. 9, wykład p. r. Orskiego: „Metalurgia żelaza“.

O godzinie pół 9 wieczorem przy ulicy Akademickiej 1. 16, wykład p. Veltzego: „O prowadzeniu rachunków we wszelkich przedsiębiorstwach“.

Młodzież przy pracy. XVI. posiedzenie akad. Kółka przyrodników, odbędzie się dziś we czwartek dnia 18 lutego b. r. o godzinie 7 wieczorem w Czytelni akademickiej. Na porządku dziennym: Odczyt kol. Fr. Silbersteinówny: „O mitach kosmogonicznych“. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

Szkola nauk politycznych. Dziś dnia 18 lutego b. r. dalszy ciąg wykładów p. Henryka Radziszewskiego: „O rozwoju przemysłu w Królestwie Polskiem“. Wykład dzisiejszy, czwarty z rzędu, traktować będzie „O narodzinach wielkiego przemysłu po 1850 roku“. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Walne zgromadzenie członków bezpłatnej Czytelni „T. S. L.“ im. Bernarda Goldmana, odbyło się w niedzielę dnia 14 lutego b. r. Po udzieleniu tymczasowemu zarządowi absolutorjum z uznaniem wybrano nowy zarząd, którego przewodniczącym został p. Ernest Lilien.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

Zamiasł wieńca na trumnę s. p. Wincentego Stefanowicza, złożyli koledyż urzędu wymiaru należyciśsi kwotę 26 kor. 10 hal. na przytulisko brata Alberta.

Na przytulisko Brata Alberta, złożył departament rachunkowykraj dyrekcji skarbu we Lwowie, pozostała kwotę 16 kor. z wieńca dla s. p. K. Stroja.

Zmarli:
 W Sniatynie zmarła Jadwiga de Abgaro z Zachariasiewiczów Bilińska, przeżywszy lat 42.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we czwartek (popularne przedstawienie, po cenach znizonych) „Faust“, tragedia w 5 aktach Góthego.

Jutro w piątek „Aida“, opera w 4 aktach Verdi'ego. Pierwszy gościnny występ Giacomo Rawnera, tenora oper zagranicznych i występ Józefiny Kurtzówny.

W sobotę „Poniedziałek karnawałowy“, tragedia oficerska w 5 aktach Hartlebena.

W niedzielę popołudniu o godzinie 3 1/2 „Antonina Sabrier“, sztuka w 3 aktach R. Colusa. — Wieczorem o godzinie 7 1/2 „Żydówka“, — w 5 aktach Halewy'ego. Drugi gościnny występ Giacomo Rawnera i występ Józefiny Kurtzówny.

Repertuar Filharmonji lwowskiej: We czwartek, dnia 18 bm., koncert filharmoniczny, ze współudziałem króla skrzypków Jana Kubelika i „Chóru akademickiego. Akompaniator p. Ludwik Schwab.

Z Filharmonji lwowskiej. W przyszłym tygodniu odbędzie się koncert śpiewaczki panny Marij Syjakówny, Lwownianki, primadonny oper wotskich.

Dnia 1 marca odbędzie się koncert p. Florjańskiego i primadonny opery warszawskiej, panny Lützówny.

Z Filharmonji. W obec szczerze zapełnionej sali wystąpił wczoraj po raz pierwszy we Lwowie Ernest van Dyck, jeden z najświetniejszych śpiewaków naszych czasów i wywołal prawdziwy entuzjazm wśród publiczności. Znakomity artysta wykonał z prawdziwym mistrzostwem utwory Wagnera (ustępy z „Walkirii“ i „Meistersinger“), Mehula (arja z opery „Józef“ i kilka pieśni Schumann'a i Faura. Po każdej części programu wywoływano słynnego śpiewaka kilkakrotnie wśród oklasków, które przybrały, zwłaszcza pod koniec koncertu, cechę nadzwyczajnie i wyjątkowo entuzjastyczną, zważywszy, że publiczność nasza, wiele wymagająca zazwyczaj, nie jest zbyt hojna, gdy chodzi o objawy prawdziwego i szczerzego uznania.

Belgijski śpiewak zdołał widocznie porwać ją na prawdę, na co złożyły się, prócz wielkiego i pięknego głosu p. Van Dycka, liczne zalety, jak wzorowa deklamacja, temperament, a przede wszystkim nadzwyczajnie szlachetny, pełen smaku artystycznego sposób śpiewania, łączący w sobie wszystko: zrozumienie, uczucie i brawurę koncertową. Szegółowe sprawozdanie podamy w następnym numerze. f. n.

Repertuar teatru ludowego we Lwowie. We czwartek, dnia 18 lutego, w Kołomyjach, „Żołnierz królowej Madagaskaru“, komedia Dobrzańskiego. Występ p. Zimajer.

W piątek, 19 lutego, w Stanisławowie, „Szukajcie dziecka“, wodewil Przybylskiego. Występ A. Zimajer.

Z galicyjskiego Towarzystwa muzycznego. Próba z oratorjum Matthäus-Passion J. S. Bacha, odbędzie się w sobotę 20 bm. o godzinie 7 wieczorem (nie we czwartek, jak pierwotnie podano), o czem zawiadamia się członków czynnych Towarzystwa muzycznego, biorących udział w chórze i orkiestrze i uczniów klasy choralnej.

Z Towarz. politechnicznego.

Walne zgromadzenie Towarzystwa politechnicznego, odbyło się wczoraj wieczorem. Po zagajeniu obrad przez prezesa profesora L. Syroczyńskiego odczytano protokół z ostatniego zgromadzenia. Następnie na wniosek prezesa, zebrani uczcili przez powstanie pamięć zmarłych członków w ubiegłym roku, poczem rozwinęła się dyskusja nad sprawozdaniem z czynności wydziału i z zamknięcia rachunków za rok 1903.

W sprawie budowy własnego domu, zainteresował wydział p. W. Dziesiński. Odpowiedział mu p. Kawski, motywując długie przewlekanie definitywnego zatławienia sprawy, tem, iż grunt leżący obok gmachu politechniki jeszcze w księgi tabularne nie był uwalniały, lecz mimo to, że rada miejska uchwaliła wymienioną parcelę sprzedać p. Breiterowi, mowca nie traci nadziei, iż sprawę tę ostatecznie pomyślnie rada miejska załatwi.

W sprawie tej przemawiali jeszcze panowie Hauswald, Darowski i Aleksandrowicz. Ponieważ nikt nie żądał głosu do sprawozdania i zamknięcia rachunków, przystąpiono do następnych punktów porządku dziennego. Po przyjęciu nieprzewidzianego w preliminarzu zesłorocznym datku z funduszu Towarzystwa na powodzin, zgromadzenie na wniosek komisji lustracyjnej, uchwaliło udzielić absolutorjum głównemu wydziałowi.

Z kolei przystąpiono do wyborów a. w. n. i. jest następujący:

Prezese wybrany prof. Leon Syroczyński; zastępcami prezesa Juliusz Ross, emeryt. ins. kolei i Roman Ingarden, starszy radca budownictwa.

Do wydziału wybrani pp.: Biernacki, Czapliski, Fiedler, Hauswald, Krzyżanowski, Kuczyński, Szczepanowski i Tomicki. Do komisji lustracyjnej pp.: Aleksandrowicz, Halaćki, Kasprzycki, Pezański i Sosnowski. Nadto wybrano sąd polubowny i sąd honorowy.

Następnie przyjęto „en bloc“ regulamin dla obrad walnych zgromadzeń. Uchwalono również uzupełnienie postanowień §. 2 statutu Towarzystwa przyjmowanie z małą wkładką przystępujących zaraz po ukończeniu studiów technicznych, członków na rok bieżący i uzupełnienie niewystarczających składek na sprawienie złotego łańcucha dla rektora lwowskiej politechniki, przez złożenie na powyższy cel jeszcze po 1 koronie do rąk skarbnika.

W końcu uchwalono preliminarz budżetu na rok 1904.

Sprawa Eug. Nowickiego.

Przed paru miesiącami głośną była sprawa aresztowania b. oficjła magistratu lwow. Eugeniusza Nowickiego, który odbywszy już raz karę za oszustwo, wrzekomiej rewelacjami o jakichś nadużyciach, spełnionych w magistracie, usiłował wymusić za pomocą pewnych organów prasy lwowskiej jakieś oszkodowania od prezydium m. Lwowa. Tymczasem okazało się, że to on właśnie dopuścił się nadużyć, o których dowiedziano się po pierwszym wypuszczeniu go na wolność. Nowicki mianowicie wyłudził i przywłaszczył sobie jako taksy za przyjęcie do związku gminy lwowskiej różne kwoty jak: od Alfreda Norberta Kamienobrodzkiego 70 kor., Leonarda Sokołowskiego 20 kor., Leona Zagórskiego 20 koron i Wilhelma Netroufala 40 k. a nadto przywłaszczył sobie opłaty za przyjęcie do gminy lwowskiej od 27 osób. Łączna suma zdefundowanych opłat wynosi wyżej 1500 koron.

Malwersacyj tych wówczas nie dostrzeżono, dopiero na ślad ich wpadł sekretarz magistratu p. J. Zawistowski w ostatnich miesiącach 1903 r.

Mianowicie, przeglądając prośbę pana W. Netroufala o nadanie mu obywatelstwa lwowskiego, spostrzegł, że na dołączonym do tego podania dekrete przyjęcia go do związku gminy lwowskiej, podpis prezydenta dra Małachowskiego sfałszowano. Przeszukał więc rejestraturę prezydjalną i znalazł większą ilość aktów, odnoszących się do przyjęcia wielu osób do gminy, w których na referatach dekrétów podpisy referenta i prezydenta miasta były sfałszowane, w aktach zaś nie znaleziono potwierdzenia kasy miejskiej na otrzymanie opłat złożonych przez strony.

Nasunęło się więc podejrzenie, że Nowicki, zajęty w owym czasie przy załawianiu tych spraw, opłaty sam ściągając a następnie je sprzeniewierzał.

Za te zbrodnicze czyny odpowiada dziś Nowicki przed trybunałem sędziów przysięgłych, na rozprawie, która się rozpocznie o godzinie 9-rano. Sprawozdanie z niej znajdują czytelnicy w numerze popołudniowym. Rozprawa rozpisana jest na 3 dni.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Rosjanie w Korei?

Londyn. (Tel. wł.) Do *Daily Chronicle* donoszą, że 20.000 Rosjan obsadziło miasto Dako na Korei. Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas nie ma.

Korea a Japonja.

Londyn. (Tel. wł.) Cesarz koreański zupełnie oddał się Japonczykom. Między żołnierzy japońskich rozdzielił tytoń i wino. Rząd koreański nakazał swym urzędnikom, aby czynili zadość wszelkim żądaniom Japończyków.

W Soeul panuje porządek. Żołnierze koreańscy z obawy przed Japończykami nie wychodzą z koszar.

Londyn. (Tel. wł.) Do *Daily Chronicle* donoszą, że poseł rosyjski w Tokio, hr. Rosen, odjeżdżając z Japonji, powiedział, iż jest przekonany, że zwycięstwa rosyjskie pójdą jedno za drugim. Rosja nie chce Japonji nic złego uczynić, ani niczego od niej nie żąda, pragnie tylko mieć wolny rozwój na Wschodzie. Dlatego też sądzi, że skoro zwycięstwa Rosji się rozpoczną, Japonja zgodzi się na sąd rozjemczy.

Widać z tego, że Rosja z góry liczyła na sąd rozjemczy.

Waszyngton. Biuro Reutera donosi: Amerykański poseł na Korei, Allen, telegrafuje, że rząd koreański ogłosił port Biju za otwarty dla handlu światowego.

Paryż. (Tel. wł.) Z Soeul donoszą, że cesarz koreański zgodził się na to, aby krewny mikada przybył do Soeul i objął na czas wojny współregencję z cesarzem. Wojska koreańskie, które z Soeul uciekły z obawy przed Japończykami, pładrują Bogu ducha winnych mieszkańców Korei.

Ruchy floty japońskiej.

Londyn. (Tel. wł.) Z Tokio donoszą, że część floty japońskiej przybyła pod Hakodate. Flota rosyjska się cofnęła.

Londyn. Wedtu

Zniszczone statki.

Tokio. Jeden z oficerów cudzoziemskich, który bawił od 8 do 11 b. m. w Porcie Artura, opowiada, że gdy wyjeżdżał, rosyjskie okręty wojenne „Retwisan”, „Carewicz” i „Pallada” leżały w wejściu do portu tak uszkodzone, że nie były zdolne wziąć udziału w walce. W ostatnim starciu krążownik „Nowik” otrzymał ciężkie uszkodzenia, zaś „Askold”, „Diana” i „Poftawa” lżejsze. (Przypisek: Inne źródła doniosły, że właśnie „Askold” wskutek uszkodzeń zatonął wewnątrz portu.)

Jeszcze jeden.

Port Artura. W walce z 9 b. m. okręt rosyjskiej floty ohotniczej „Kazań” uszkodzony został 12-calowym pociskiem. Szkoda nie wielka.

Powstały wskutek strzału mały pożar na okręcie uzgaszono. Z ludzi nikt nie zginął.

Rosja przeciw Chinom.

Paryż. Wobec tego, że bandy chińskie usiłowały kilkakrotnie burzyć mosty kolei mandżurskiej, Rosja wezwała Chiny do zniesienia tych band, inaczej bowiem musiałaby uważać to za złamanie neutralności Chin i musiałaby wyciągnąć odpowiednie konsekwencje.

Kłeski nad Bajkałem.

Paryż. (Tel. wł.) Potwierdza się wiadomość, że setki żołnierzy rosyjskich utonęły przy próbie kładzenia szyn przez Bajkał. Jedną z owych strasznych burz, które są postrachem okolicy, rozszalała właśnie w chwili, gdy pionierzy rosyjscy zajęci byli kładzeniem szyn na łodach Bajkału. Wskutek burzy łód pękł w dwóch miejscach na przestrzeni kilku wiorst, a żołnierze zajęci przy robocie potonęli.

Atak na Port Artura.

Londyn. Biuro Reutera donosi w depeszy z Tokio o ponownym ataku łodzi torpedowych na Port Artura dnia 14 bm. Wskutek silnej zawiści śnieżnej tylko 2 okręty japońskie dotarły do wjazdu do portu i w pojedynkę zaatakowały okręty rosyjskie. Przypuszczają, że jeden okręt rosyjski trafiony został pociskiem torpedowym. Torpedowiec „Asagiri” przybył o godz. 3 nad ranem i natychmiast otworzył silny ogień na rosyjskie okręty, które odpowiedziały salwą armatnią. Łódź torpedowa dała kilkanaście strzałów; rezultat ich nieznany. Łódź torpedowa „Hayatori” przybyła dopiero o 5 rano i spokiła się z dwoma okrętami wojennymi, których nazwy nieznane. Jeden z tych rosyjskich okrętów został trafiony pociskiem torpedowym, który eksplodował. Admirał Togo donosi, że atak ten wywołał moralne przygnębienie wśród nieprzyjaciół.

Londyn. Japońska ambasada potwierdza wiadomości z Nowego Jorku o nowym ataku japońskich torpedowców na Port Artura dnia 14 bm. ze wszystkimi szczegółami i dodaje, że jeden okręt rosyjski zniszczony.

Wybryki Moskali.

Londyn. (Tel. wł.) Wojsko rosyjskie w Niuczwanng dopuszcza się rozmaitych wybryków i to bez najmniejszych powodów. — Dziesięciu żołnierzy spłądowało pewną restaurację, której właścicielem jest Niemiec, dlatego, że było tam trzech Japończyków. Konsul amerykański z wielką trudnością ochronił owych Japończyków, a nadto trzy kobiety, atakowane przez Moskali.

Demonstracja studentów.

Wiedeń. (Tel. wł.) Do W. N. Tageblattu donoszą z Petersburga, że wskutek niekorzystnych wiadomości z pola walki odbyły się tam w ostatnich dniach demonstracje studentów przeciw rządowi. Studenci przeciągali ulicami, wołając: precz z rządem! W Petersburgu panuje wielkie wzburzenie.

Nie ma nic nowego.

Port Artura. (Rosyjska agencja tel.) Tutaj nic nowego. Wiadomości o wyładowaniu Japończyków w Kingwantau nie potwierdza się. Komendant twierdzy polecił, aby dwa razy w tygodniu grała na bulwarach muzyka wojskowa.

Neutralność Chin.

Port Artura. Morze spokojne. Wojska stoją na wyznaczonych pozycjach. Słychać, że Yuanszki zawiadomił o neutralności Chin i wysłał mały oddział dla obrony granicy chińsko-mandżurskiej. Jak słychać, Japończycy starają się podburzyć chunchuzów do napadu na kolej mandżurską. Mobilizacja trwa dalej. Aleksiejew otrzymuje z wszystkich stron Rosji telegramy z życzeniami powodzenia. Nad rzeką Jalu panuje spokój.

Węgiel kontrabandą?

Londyn. W Izbie gmin oświadczył podsekretarz parlamentarny Percy, że rządowi nic nie wiadomo, jakoby rząd rosyjski lub japoński złożył oświadczenie, czy węgiel ma być uważany za kontrabandę wojenną.

Eskaadra amerykańska.

Waszyngton. Krążownik amerykański „New Orleans” odpłynął z Cavite na Filipinach do Czufu. Krążowniki zaś „Frolic” i „Ramey” udają się do Szangaju.

Rosja a Anglia.

Wiedeń. (Tel. wł.) W prasie tutejszej największe wrażenie wywarła wiadomość o stanowisku, jakie Rosja zajęła wobec Afganistanu, gdyż przypuszczają, że musi przyjąć do wojny Anglii z Rosją. W każdym razie atoli widzą w tem groźbę ze strony Rosji. Rosja jest tam od Anglii o wiele silniejszą, gdyż przygotowania jej trwają już od lat.

Paryż. (Tel. wł.) W kołach rządowych największe wrażenie wywołała groźba Rosji w sprawie Afganistanu.

Za powodzenie oręża.

Petersburg. (Ros. ag. tel.) Z Baku donoszą: Dnia 16 bm. odprawito tu ormiańskie duchowieństwo uroczyste nabożeństwo na pomyślność rosyjskiego oręża. Przy końcu nabożeństwa, podczas śpiewania hymnu narodowego, rzucono na duchowieństwo bombę, która eksplodowała i poraniła kilka osób.

Dwie osoby wskutek ran umarły. Gdy wzburzenie ustąpiło, zebrani niosąc portret cara udali się przed pałac gubernatora, którego uproszono, aby w stóp tronu złożył wyrazy wiernopoddanego przywiązania. Obecni wręczyli gubernatorowi zebranych na prędcie 1000 rubli na rannych.

Mikado.

Londyn. (Tel. wł.) Z Tokio telegrafują, iż mikado posłał żołnierzom japońskim tytoń, cygara i wino. Osobiście przyjmuje wszystkich oficerów, którzy odjeżdżają na pole walki. Wogóle pracuje tak, jak żaden z podwładnych mu urzędników.

Ochotnicy amerykańscy.

Londyn. (Tel. wł.) Z Tokio donoszą, iż 60 młodzieńców amerykańskich zapowiedziało przybycie swe do Tokio, gdyż pomimo odmowy rządu japońskiego chcą wziąć udział w walce przeciw Rosji.

Dyplomatyczny pojedynek.

Ateny. Z powodu sporu w parlamencie odbył się wczoraj pojedynek na pistolety między ministrem wojny generałem Smoleńskim, a h. ministrem Lambridesem. Po dwukrotnej wymianie kul przeciwnicy rozeszli się bez szwanku.

Rosja się gniewa.

Londyn. Biuro Reutera donosi z St. Louis: Rosja zaniechała projektowanego wzięcia udziału w światowej wystawie w St. Louis. Zastępca Japonii, dowiedziawszy się o tem, prosił natychmiast o przydzielenie obszaru przeznaczanego pierwotnie dla Rosji, jako dodatkowego obszaru dla wystawy japońskiej.

Revolucja w Chinach.

Paryż. (Tel. wł.) W chińskiej prowincji Czengin wybuchła rewolucja. Pierwszymi ofiarami byli: prokurator i dyrektor cel. Zamordowano ich, a zwłoki ich posiekano na kawałki.

Los „Jenisieja.”

Port Artura. Według opowiadania wyratowanych z rosyjskiego okrętu dla zakładania min, „Jenisieja” żołnierzy, podczas zakładania min zapędziły fale okręt na jedną z nich, która wybuchła i przedziurawiła okręt. Komendant okrętu przewidując jego zatonięcie, rozkazał załozce ratować się. Spuszczono łódzie. Załoga prosiła komendanta, aby z nią opuścił okręt, czemu komendant odmówił i zagroził zastrzeżeniem temu, ktoby natychmiast nie opuścił okrętu. Jako ostatni skoczył posterunek przy kasie okrętowej. Komendant pozostał na pokładzie, fale razem z nim okręt przykryły. Ostatnie słowa komendanta były: „Dzieci bądźcie zdrowi, wyratujcie się i nie troszczcie się o mnie.”

Kadeckie czułości.

Petersburg. Korpus kadetów ze szkoły w Lichtenfelde pod Berlinem, wystąpił list do wychowanków wojskowej petersburskiej szkoły inżynierskiej, z życzeniami powodzenia rosyjskiej armii. List ów, wystylizowany w rosyjskim języku i opatrzony podpisaniami o rosyjskich literach, wywołał ogromną radość wśród rosyjskiej młodzieży.

Petersburg. (Tel. wł.) Nowoje Wremia rozpisało składkę na budowę łodzi podwodnej. Dotychczas zebrano 100.000 rubli.

Berlin. (Tel. wł.) Na onegdajszym balu dworskim był ambasador rosyjski. Wczoraj nowy wezwał cesarz do siebie ambasadora japońskiego i długo z nim rozmawiał.

Londyn. (Tel. wł.) W Tokio wywołało ogromny entuzjazm przybycie dwóch krążowników, zakupionych przez Japończyków w Genui.

Port Artura. Według wiadomości wschodnio-azjatyckiego „Lloydu”, Japończycy koncentrują swe wojska w Sasseho, Kuru, na północ od zatoki Hieroszima, w Jokohamie i Mazusa.

Paryż. Wskutek wiadomości niektórych pism, że francuska eskadra na wodach wschodnio-azjatyckich jest niedostatecznie zaopatrzona w węgiel, deputowany Deloncle zażądał od ministra marynarki Pelletana wyjaśnienia. Minister wskutek tego wystosował do deputowanego Deloncle pismo, w którym zapewnia, że eskadra francuska w Azji wschodniej jest zaopatrzona we wszystko czego jej potrzeba, a zatem i węgiel. Przy tej sposobności minister oświadcza, że zarządzone wszystko, aby Indochiny były przygotowane na wszelką ewentualność.

Petersburg. Pod przewodnictwem carowej matki i wielkich księżnych odbywały się roboty przygotowawcze do celów towarzystwa „Czerwonego Krzyża”.

Perim. Biuro Reutera donosi, że wczoraj rano rosyjski okręt wojenny przejechał tamtędy, eskortując parowiec z węglem. Okręty te odpłynęły do Dżibutu.

Wisbi. Sześć rosyjskich okrętów wojennych przejechało wczoraj koło Homburga w kierunku południowym.

Petersburg. Według wiadomości z Tomka, kolej syberyjska nie wolno więcej przewozić prywatnych pakunków.

Szangaj. Były rosyjski poseł z Japonii baron Rosen przybył tu wczoraj.

Sytuacja na Bałkanie.

(Tel. „Dzien. Pol.”)

Białogród. (Tel. wł.) Albańczycy ciągle jeszcze stoją obozem we wsi Batusza. Przywódca ich jest niejaki Hassan-aga. Banda liczy około 6.000 ludzi i jest uzbrojona w doskonałe europejskie karabiny najnowszej konstrukcji. Z Monastyrju, Ueskibu, Ipeku i Mitrowicy odeszły wojska tureckie. Dziś oczekują walki.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wiener Allg. Ztg., jak wiadomo inspirowana przez ministerstwo spraw zagranicznych, pisze: W dobrze poinformowanych kołach politycznych sytuacja na Bałkanie nie uchodzi za pewną, ale też nie jest ona chwilowo groźna. W każdym razie sytuacja nie dojrzała tak dalece, aby Austro-Węgry już teraz miały się uciec do przygotowań wojennych.

Londyn. (Tel. wł.) Z Sofji nadeszła tu wiadomość, że między Bułgariją a Serbiją toczą się rokowania o traktat za czepno-odporny przeciw Turcji i że rokowania te mają widoki powodzenia.

Kolonia. (Tel. wł.) Koeln. Ztg. w artykule, mającym wybitnie piętno inspiracji z góry, staje w obronie pozycji i interesów rosyjskich na Bałkanie. Powiada, że zdziwienie wywołać musi fakt, iż podniesiona została kwestja, czy wojna rosyjsko-japońska może oddziaływać na stanowisko Rosji na Bałkanie. Kwestja ta podniesiona głównie została przez prasę francuską, która przez to bardzo złą usługę oddała Rosji, szczególnie jeśli pisze tak, jak Temps, iż Rosja z powodu wojny na dalekim Wschodzie, nie będzie mogła wystąpić czynnie na Bałkanie. Wojna azjatycka nigdy nie będzie tak wielką, aby mogła zaabsorbować wszystkie siły Rosji; w razie potrzeby zawsze znajdzie ona dość wojsk, aby wystąpić na Bałkan. Już deklaracja rosyjska złożona w Sofji, dowodzi, że Rosja nie myśli grać drugiej roli na Bałkanie.

Sofja. Rozporządzeniem ministra wojny rekruci, którzy mieli w r. 1905 być powołani, mają już 15 lutego st. st. stanąć do służby.

Rekruci, którzy rozpoczęli służbę w październiku zeszłego roku, mają być tego samego dnia (15 lutego) urlopowani.

Sofja. Pewien wybitny dyplomata bułgarski wyraził się o położeniu na Bałkanie, że chociaż Turcja była zadolowana z zaangażowania Rosji w Azji wschodniej, to jednak wpływ Rosji jest dosyć silny, aby uniemożliwić zatarg z Bułgariją. Przeprowadzenie reform już się daje uczuwać wśród ludności macedońskiej.

Stambul. Porta doniosła ambasadorowi austro-węgierskiemu i rosyjskiemu, że onegdaj z Burgas odeszło do bułgarskich nadgranicznych miejscowości 21 wozów z bronią i amunicją. Dalej Porta doniosła, że we wszystkich bułgarskich nadgranicznych miejscowościach, każdy kto nie łączy się z komitetami powstańczymi, narażony jest na szkany, a nawet popełniono już z tego powodu liczne morderstwa.

Stambul. Nadchodzą obecnie sprawozdania o buncie Albańczyków z okolicy Djakowaru. Ze sprawozdania wynika, że już od kilku miesięcy wśród tamtejszych opozycyjnie usposobionych Albańczyków panowały zamieszki, które początkowo wymierzone były rzekomo przeciw opodatkowaniu bydła. W ostatnich jednak czasach skierowały się wyrażnie przeciw przeprowadzeniu reform w Macedonji. Wezwanie gubernatora z Ipeku do bezwarunkowego złożenia broni, pozostało bez skutku. W ostatnich dniach maikontenci otrzymali z rozmaitych stron posiłki i przewali połączenie pomiędzy Ipekiem a Djakowarem. Dnia 13 lutego koło miejscowości Babaitleces nastąpiło starcie z wojskiem. Dnia 14 lutego Albańczyk wargnęli do Djakowaru, przyczem wywazała się blisko trzygodzinna walka z wojskiem. Walki koło Babaitleces mają trwać jeszcze dotychczas. Położenie wojska jest bardzo krytyczne. Także i Prizrend jest zagrożony. Na przedstawienia ambasadorów rosyjskiego i austro-węgierskiego Porta poczyniła szerokie zarządzenia, celem uśmierzenia tego ruchu wśród Albańczyków. Przedewszystkiem wysłano z wilajetów skoplijskiego i monastyrskiego trzy bataljony piechoty i trzy baterje artylerji do Djakowaru. Operacjami wojskowemi kieruje generał dywizji Szenwi-basza z Prizrendu. Także wali skoplijski znajduje się na miejscu. Szefa Albańczyków Bajrambeja powołano do Prizrendu celem pośrednictwa.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Ankjeta gorzelniarna.

Wiedeń. Ministerstwo skarbu wysłało do gorzelni rolniczych zaproszenie do wzięcia udziału w ankjeie dnia 19 b.m. w sprawie kontyngentu spirytusu. Od wyniku obrad tej ankjety będzie zależało, czy zwolniona będzie ankjeta gorzelni przemysłowych.

Z giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń. (Tel. wł.) Pomimo urzędowego zaprzeczenia pogłoskom o mobilizacji armji austro-węgierskiej, na giełdzie wczorajszej deruta dalej trwała. Przedewszystkiem ujawnienie na giełdzie podziało także to, że jeden ze spekulatorów, zaangażowany na 8 do 9000 sztuk papierów spekulacyjnych, popadł w niewypłacalność. Papiery sprzedano. Wszystkie papiery spekulacyjne spadły o 6—8 kor.

Próba z nowymi działami.

Wiedeń. Wczoraj odbyła się na Steinfeldzie w obecności członków delegacji austro-węgierskiej i węgierskiej próba strzelania z nowych dział polnych. Zebrali się liczni delegaci pod przewodnictwem Gautscha i wiceprezydenta Szella, kilku ministrów, wielu generałów i sztabowych oficerów. Nowe te działa dają 8 strzałów w przeciągu 47 sekund, podczas gdy dotychczasowe dawały 4 strzały w minucie i 10 sekund. Próba wykazała, że użycie brązu na rury odpowiada zupełnie celowi. Następnie oglądano skutek strzałów na tarczach i wynik był dobry. Po 4 godzinach powrócono do Wiednia.

Przesilenie djamentowe.

Amsterdam. Konferencja prezydenta ministrów z właścicielami szlifierni djamentów spełzała na niczem. Od dziś rozpocznie się wydalenie robotników.

Odrożenie rocznicy.

Bislogród. Zapowiedziane na wczoraj uroczystości ludowe celem uczczenia setnej rocznicy pierwszej serbskiej walki o niepodległość pod Kara-Dzordżem odłożono na dni dziesięć.

Kronika z ostatniej chwili.

Sprawa orderu papieskiego. Wiedeń. (Tel. wł.) W. Allg. Ztg. podaje następującą sensacyjną wiadomość: Malarz węgierski Lippay, który ma tytuł hrabiego papieskiego, przybył w

tych dniach do Innsbrucku do arcyksięcia Eugenjusza i wręczył mu z polecenia Ojca św., Piusa X, order Chrystusa. Nuncjatura papieska w Wiedniu nie otrzymała z Rzymu żadnego urzędowego o tem zawiadomienia. Nuncjatura, wobec tego niezwykłego w dyplomacji faktu, nadania komuś orderu za granicą za pośrednictwem zwykłego człowieka, a nie urzędnika kurji papieskiej, zwróciła się do Rzymu po wyjaśnienia, a arcyksiążę wstrzymał się na razie z przyjęciem orderu.

Bankrutwo. Budapeszt. (Tel.) Zbankrutowała tu firma zbożowa Reich i spółka. Pasywa wynoszą 250.000 kor.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 17 lutego.

(fr.) Zaledwie giełda ochłodziła nieco z prażerzenia, wywołanego wybuchem wojny rosyjsko-japońskiej, a już staje przed nią widmo nowej zawieruchy wojennej, o wiele bezpośredniej obchodzącej monarchję austriacką, niż tamta wojna. Ostatnie doniesienia z półwyspu bałkańskiego brzmią bardzo alarmująco, a prasa tutejsza całkiem na serjo rozbiiera ewentualność czynnej interwencji Austro-Węgier. Pod wpływem tych wiadomości spadły na nowo papiery, które powetowały już były w znacznej części zeszlotygodniową niżkę. Losy tureckie, które podniosły się już były na 122, spadły wczoraj o 6 koron. Także na giełdach zbożowych odczuwać się dają dotkliwie następstwa wojny. Ceny wszystkich gatunków zboża, z wyjątkiem jęczmienia, podskoczyły bardzo znacznie i wciąż okazują tendencję zwyżkową. Jakkolwiek bowiem zaprzeczono pogłosce, iż rząd petersburski wyda zakaz wywozu zboża z Rosji, mimo to zachodzi obawa, że i bez takiego zakazu dowóz zboża z Rosji na rynki europejskie będzie niesłychanie utrudniony, gdyż koleje rosyjskie nie będą miały podostatkiem wagonów.

Kontyngent wódczany. Wiedeń. (Tel. wł.) Ministerstwo skarbu zwolniono na 29 bm. ankjetę w sprawie kontyngentu wódki dla gorzelni rolniczych.

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 17 lutego. (Dziś notujemy za 50 kg. loco Lwów. Waluta koronowa). Pszenica gotowa od 8-40 do 8-60, pszenica nowa od — do —, żyto gotowe od 6-40 do 5-75, żyto na termina od — do —, owies obrobny gotowy od 5-40 do 5-75, owies obrobny na termina od — do —, jęczmień pastewny od 5-— do 5-25, jęczmień browarniany od 5-50 do 6-—, rzepak od 9-50 do 9-75, inianka od — do —, groch pastewny od 5-75 do 6-25, groch do gotowania od 7-50 do 11-—, wyka od 5-30 do 5-75, bobik od 5-50 do 5-75, hreczka od — do —, kukurydza nowa od — do 0-—, kukurydza stara od 5-90 do 6-25, chmiel za 56 kilo nowy od 150-— do 160-—, koniczyna czerwona od 65-— do 76-—, koniczyna biała od 65-— do 80-—, koniczyna szwedzka od 60-— do 80-—, tymotka od 22-— do 28-—.

Spirytus paritas Tarnopol gotowy od 20-25 20-50, ekskontyngentow. od 15-50 do 15-75. Wobec tendencji zwyżkowej targu budapeszteńskiego i u nas usposobienie co do pszenicy lepsze, inne produktu bez zmiany.

Wiedeń 17 lutego. Kursa giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z oblg. p. z r. 1880 3 proc. 290-—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 285-—, Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 278-—, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 264-—, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 85-—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilla) 5 zł. 21-—, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 456-—, Clary 40 zł. m. k. 163-—, Pożyczka m. Instruk 20 zł. 81-—, Losy m. Krakowa 20 zł. 80-—, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 67-—, Ofen 40 zł. 150-—, Palffy 40 zł. m. k. 164-—, Czerw. krzyż aust. tow. 19 zł. 53-—, Czerw. krzyż węg. tow. 5 zł. 28-60, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 65-—, Salma 40 zł. a. kon. 230-—, Pożyczka salcburska 30 zł. 77-—, Tureckie oblg. prem. kolej. po 400 fr. 115-25; Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 507-—.

Wiedeń 17 lutego. (Giełda wieczorna). Cukier surowy od k 18-50 do ——. Tendencja spokojna. Nafta galicyjska od k. 38-60 do ——. Tendencja niezmiennona. Spirytus od koren 46-— do ——. Tendencja: bez zmiany.

Berlin 17 lutego. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 198-75, Staatsbahny 134-90, Disconto Comandit 182-90, Berliskie Towarz. handl. 149-25, Laura 219-75, Bochum 180-75. Kolej połud. wschodnio-pruska ——. Ruble za gotówkę 216-—, Kolej warszaw. wiet. 156-50, Kolej morza Śródziemnego 91-—, Kolej Meridionalna 142-25, Losy tureckie 119-25, Renta włoska —, „Harpener” kopalnie węgle 189-75, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidation 387-25, Lombardy 14-40, Kolej Henry 99-50, Niemiecki bank narodowy 117-25, Kanada Profered 116-10, Akcje żeglugi hamburskiej 107-75; Warszawa krótkie (Kurz War schau) 214-60, Huta „Donnersmark” 219-—.

Berlin 17 lutego. Austrjackie banknoty 85-35, spirytus —.

Frankfurt 17 lutego. Austrjackie kredyty 198-10, Kolej państw. —, Disconto 182-50, Laura —.

Paryż 17 lutego. 3 procentowa renta 95-80, mąka 30-80.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 17 lutego 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. H. Diamant z Wiednia. J. Hempel ze Złoczowa. M. Zieliński ze Strzelisk Now. Dr. M. Fränkel z Drohobycza. L. Petschacher z Wiednia. T. Kiełczewski i A. Świążawski z Królestwa Pol. G. Grodzyński z Czerniowca. J. Göt z Okocima. O. Blumm i E. Van-Dyck z Wiednia. S. Fluss z Berna. K. Lipiński z Sanoka. Dr. K. Turzański ze Żółkwi. H. Radziżewski z Warszawy. S. Ujejska z Tomaszowic. C. Zborowski z Podola ros. Ks. H. Lubomirski z Równego. L. Markowski z Dalcicza. K. Haller de Hallenburg z Dublin. Hr. T. Czosnowski z Ozomla.

HOTEL EUROPEJSKI. Hr. J. Jablonowski z Zagwoźdźca. J. Nanowski z Ustrzyk. R. Breitenwald z Zagorza. Dr. K. Onclul z Czerniowiec. V. Groner z Otomuńca. S. Glogier z Tarnopola. A. Freud z Budapesztu. Dr. F. Stokosiński z Sawy. J. Grüner z Wiednia. R. Neuman z Berlina.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Podziękowanie.

Wielkim ciosem dotknięci przez stratę ukochnego męża, szwagra i wujka s. p. Wincentego Stefanowicza, poczuwamy się, nie mogąc Wszystkim na innej drodze, choć na tem miejscu do obowiązku złożenia najserdeczniejszego podziękowania za okazane współczucie i wzięcie tak licznego udziału w oddaniu ostatniej posługi zmarłemu a to: Prewielobnemu ks. prałatomu drowi Lewickiemu, ks. kanonikowi i prof. wszechnicy drowi Jaszowskiemu, prof. wszechnicy ks. drowi Jaganowi, ks. prof. Józefowiczowi, ks. Kułakowskiemu, ks. Pizarowi, oraz WP. kołegom, przyjaciółom i znajomym.

Zona z rodziną.

Dr. Roicki

najstarszy specjalista dla chorób skórnych i wenerycznych, chorób pęcherzowych i kobiecych. Krosty, plamy piegi, liszaje, szorstkość skóry i czerniwość nosa usuwa się skutecznie. Jego poradnik (książka) kosztuje 1 zł. 20 ct. Ordynuje od godziny 9 do 11 rano i od 3 do 6 po poł., przy ul. Zimorowicza l. 5.

Wszelkie kupony

wylosowane papiery wartościowe

wypłaca

bez potrącenia prowizji lub kosztów

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. gal.

akcyjnego Banku hipotecznego

Dr. Teodor Bohosiewicz,

powrócił i ordynuje jak zwykle przy ulicy Jagiellońskiej l. 7.

Sanatorium zimowe

w Krynicy

w willi pod „Trzema różami”

